

det høje Ring med i korte Træk at fremstille for Dem, hvorledes Forholdet egentlig var den Gang, man kom ind paa disse Rystningsforanstaltninger. Der var i en Del Aar fremkommet stærke Plager baade fra Kommunerne og enkelte Mænd langs Limfjordens Kyst over de Ødelæggelser, som foraarssagedes der ved de stærke Oversvømmelser af de Vandmasser, som kom ind, ikke blot gennem Thyborønskanalen, men ogsaa over begge Tangerne Nord og Syd for denne Kanal. Disse Tangere vare til sidst fuldstændig raserede, og i Vinteren 1873—74 indtraf der to meget betydelige Stormfloder, som forvoldte overordentlig stor Skade, og det bragte det saa vidt, at Regeringen ansaa det for nødvendigt, at der blev truffet Foranstaltninger til saa vidt muligt at forhindre disse Ødelæggelser. Der blev saa i den Anledning nedsat en Kommission til at undersøge Forholdene og tage under Overvejelse, hvad der muligt kunde gøres for at forbedre Forholdene og modvirke disse Ødelæggelser. Naar man nu fra forfællelige Sider har ment, at det væsentlig var for at beskytte den Strimmel Land, der ligger mellem Limfjorden og Vesterhavet, beror dette paa en fuldstændig Misforstaaelse, og det vil ogsaa fremgaa af den Opgave, der blev stillet til den nedsatte Kommission af den daværende Indenrigsminister, at dette ikke var Regeringens Mening. Jeg tør maake med den ærede Formands Tilladelse oplæse blot et Par Linier som vil vise, at det var hovedsagelig for at træffe Foranstaltninger til Beskyttelse af Limfjorden, at Kommissionen blev nedsat. Det hedder nemlig i Kommissioret, at „Bevarelsen af Landtangen ved Thyborøn ikke blot har stor Interesse for de derstedes boende, men ogsaa er af uberegnelig Betydning for i alt Fald en stor Del af Limfjordsbasinet og de til dette grænsende Egne“. Dette viser bedst, at det hovedsagelig var for at hindre den Skade, der stete paa Limfjordskysterne, at man ansaa det for forsvarligt og rigtigt at gaa til større Foranstaltninger. Nu er det jo sikkert, at det er meget lange Ryststrækninger, som ligger der. Naar man regner, at den stadelige Indflydelse af Stormfloden viste sine Virkninger lige ned til Aalborg, er denne Ryststrækning langs Limfjordens Bugter og Der et Par Hundrede Mil, og Skaden, som stete der, var meget betydelig. Det var derfor ogsaa værd at bringe et større Offer for at modvirke disse Ødelæggelser. Kommissionen kom snart til den Erkendelse, at da ikke alene begge Limfjordstangerne vare stærkt raserede, men da der ogsaa længere mod

Syd fandtes Steder, saaledes Nord for Bobbjerg Tangen mellem Ferring Sø og Vesterhavet, der vare gennembrudte og i høj Grad raserede, var der i det hele foretaget saadanne Ødelæggelser, at der var al Udflugt til, at hvis Havet her fik Lov til at tumle sig, som det vilde, maatte efter Haanden alt dette Land forsvinde, og at det vilde have overordentlig ødelæggende Følger for Limfjordskysterne, hvis hele den vestlige Del af Limfjorden blev til en aaben Bugt af Vesterhavet, tror jeg ikke, at noget forstandigt Menneſte vil benægte. Kommissionen mente derfor ogsaa, at der burde begyndes med Foranstaltninger saa hurtigt som muligt, og den tog ogsaa fat, saa snart som den kunde, med at gøre Forsøg og med at bygge for at sikre, saa vidt det var muligt, det første Parti Nord for Bobbjerg, og til Dels samtidig dermed og ogsaa senere den søndre Limfjordstange. Naar man endvidere har ment, at det var særlig af Hensyn til de umiddelbart bagved boende Menneſter, at man udførte disse kostbare Foranstaltninger, viser det sig bedst, hvor urigtig denne Slutning er, deraf, at der for det første bagved denne sydlige Del ikke bor et eneste Menneſte, og da der for det andet bagved Tangen fra Thyborønkanal til Harboøre kun er en lille Koloni, Thyborøn By, paa en halv Snes Huse, hvor der slet ikke findes Agerbrug. Der har der i flere Aar kun været holdt en eneste Ko, nogle Jaar og en Del Gæs, der nogenlunde kunde friste Livet her om Sommeren, men som, for saa vidt de skulle leve Vinteren over, maa næres ved den Føde, man staffer til Beje andetsteds fra til dem. Desuden er der nogle enkelte Beboere længere Syd paa, i alt 3—4 Steder. Men dette er alt, hvad der af Menneſter og Dyr findes paa denne Tange, som er beskyttet, hvorfor det altsaa er i højeste Grad urigtigt at paastaa, at det er af stedlige Hensyn, disse Foranstaltninger ere udførte. De have for Beboerne af Harboøre den samme Betydning, nemlig at den er beskyttet mod Oversvømmelse af Limfjorden, som de have for alle Limfjordskysterne, men ikke andet og mere, og desuden have Beboerne med store Anstrengelser beskyttet sig mod Oversvømmelser fra denne Kant. Men alligevel have disse Foranstaltninger deres Betydning i saa Henseende, thi det er selvfølgelig, at naar Stormflodsbølgen ikke kan strække sig saa højt som før, kunne de lettere vedligeholde deres Diger. Jeg vil haabe, at det heraf vil fremgaa, at de betydelige Summer, som ere anvendte derude, ikke ere anvendte i lokale Omkredse, men at de ere anvendte af Hensyn til den Skade, der den Gang foregik